

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

07/10-111S

СИЛАБУС		SYLLABUS	
навчальної дисципліни		Educational Component	
СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ		SOCIAL PSYCHOLOGY	
Шифр за ОП	OK25	Code in Degree Programme	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Level of Education: Bachelor's (first)	
Галузь знань	C	Field of Knowledge	
Соціальні науки, журналістика та інформація		Social Sciences, Journalism and Information	
Спеціальність	C4	Field of Study	
Психологія		Psychology	
Освітня програма:		Degree Programme:	
Психологія		Psychology	

РІВНЕ – 2025

Силабус навчальної дисципліни «Соціальна психологія» для здобувачів першого рівня вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою С4 «Психологія». Рівне. НУВГП. 2025. 27 с.

ОП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/32536>

Розробник силабусу: Ставицький Олег Олексійович, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри суспільних дисциплін

Силабус схвалений на засіданні кафедри

Протокол № 1 від “28” серпня 2025 року

В.о. завідувача кафедри: Сокаль Валентина Анатоліївна,

кандидат педагогічних наук, доцент

Керівник освітньої програми Шпак Світлана Григорівна, канд. психологічних наук, доцент

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ

Протокол № 1 від “03” вересня 2025 року

Голова науково-методичної ради Ковшун Наталія Едуардівна,

з якості ННІЕМ: . доктор економічних наук, професор

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Психологія (бак.)
Спеціальність	С4 Психологія
Рік навчання, семестр	1 рік, 2 семестр
Кількість кредитів	4
Лекції:	20 годин / 4 години
Практичні заняття:	20 годин / 8 годин
Самостійна робота:	80 годин / 108 годин
Курсова робота:	так
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Ставицький Олег Олексійович,

Лектор	доктор психологічних наук, професор, професор кафедри суспільних дисциплін
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/Ставицький
ORCID	https:// Orcid.org/0000-0002-0792-5036 o.o.stavytskyi@nuwm.edu.ua тел. 0673621733
Як комунікувати	Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

Мета: забезпечення майбутніх психологів знаннями з вивчення процесу розвитку поглядів на природу психічного.

Завдання: показати важливість знання історичних коренів наукових знань для адекватного осмислення системи ідей та категорій, що утворюють сучасний план психологічної науки. Курс є теоретико-методологічною основою сукупності психолого-педагогічних знань професійної діяльності фахівця у сфері державної служби.

Посилання на розміщення освітнього компоненту на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2208>

Передумови вивчення*

(місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)

Передумовою вивчення дисципліни є виконання вимог Правил прийому до НУВГП у поточному навчальному році та успішне оволодіння ОК «Вступ до спеціальності», «Історія психології», «Загальна психологія».

Компетентності

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК9 Здатність працювати в команді.

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК 1. Здатність оперувати категоріально- понятійним апаратом психології.

СК 4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК 6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК 7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК 8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову), в т.ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема в наслідок війни).

СК 9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту.

СК 10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК 11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програмні результати навчання (РН)

РН1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

РН5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

РН9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання).

РН12. Складати та реалізовувати

програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до запиту.

РН13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові особливості.

РН15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

РН17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

РН19. Застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.

Структура та зміст освітнього компонента

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Вступ до курсу соціальної психології. Соціальна психологія особистості.

Тема 1. Предмет, значення і завдання соціальної психології. Короткий огляд формування соціально-психологічних ідей. *Кількість годин:*

лекцій –1, практичних занять – 1, самостійної роботи – 5

Опис теми: Характеристика різних трактувань предмета соціальної психології. Соціальна психологія як наука з „подвійним предметом”. Структура соціально-психологічних явищ. Місце соціальної психології в системі наукового знання. Практичне значення й задачі соціальної психології на сучасному етапі суспільного розвитку. Соціально-психологічні ідеї в працях античних мислителів і філософів нового часу. Виділення емпіричної соціальної психології та створення перших соціально-психологічних теорій (В. Вундт, Г. Тард, Г. Лебон, Мак-Дауголл). Перші експериментальні дослідження й оформлення соціальної психології в самостійну науку.

Розвиток зарубіжної соціальної психології із другої половини ХХ сторіччя. Основні напрямки західної соціальної психології й їхні теоретичні основи. Європейська критика американської соціальної психології. Постмодерністські теорії.

Внесок радянських і пострадянських психологів у розвиток соціальної психології..

2. Методологічні основи та методи соціальної психології

Кількість годин:

лекцій –1, практичних занять – 1, самостійної роботи – 6

Опис теми: Поняття методології наукового дослідження, її багаторівневий характер. Характеристика деяких загальнонаукових принципів у їхньому переломленні до соціальної психології (системності, формалізації, математизації). Специфіка емпіричних даних у соціально-психологічному дослідженні.

Характеристика двох типів соціально-психологічних досліджень – експериментального й кореляційного. Надійність соціально-психологічного дослідження і її основні характеристики. Репрезентативність соціально-психологічного дослідження. Класифікація методів соціально-психологічного дослідження та їх суттєві особливості. Значення правильного співвідношення кількісного і якісного аналізів у соціально-психологічному дослідженні.

Характеристика методів вивчення соціально-психологічної реальності – соціально-психологічного спостереження контент-аналізу методів опитування і експерименту. Методи активного соціально-психологічного навчання.

3. Проблема особистості в соціальній психології. Соціально-психологічні властивості та типологія особистості.

Кількість годин:

лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 6

Опис теми: Специфіка постановки проблеми особистості в соціальній психології на відміну від загальної психології й соціології. Поняття соціально-психологічних властивостей (якостей) особистості. Класифікація соціально-психологічних властивостей (якостей) особистості. Ціннісні орієнтації як головна соціально-психологічна характеристика особистості. Когнітивна складність і когнітивний стиль особистості. Поняття соціально-психологічної компетентності та соціально-психологічного потенціалу особистості. Поняття «соціально-історичного способу життя» як базове для розгляду соціально-психологічної типології особистості. Характеристика соціально-психологічних типів особистості у вітчизняній і закордонній психології. Соціально-психологічний тренінг як спосіб розвитку соціально-психологічних властивостей особистості.

4. Соціально-психологічні аспекти соціалізації особистості. Соціальні настанови.

Кількість годин:

лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 6

Опис теми: Поняття соціалізації особистості в соціальній психології. Етапи й інститути соціалізації. Зміст процесу соціалізації. Фактори й механізми формування позитивної Я-концепції в процесі соціалізації. Концепції соціалізації в закордонній соціальній психології.

Соціальна настанова як переломлення особистістю засвоєного в процесі соціалізації соціального досвіду. Значення загальнопсихологічних категорій «відношення» (В.Н. М'ясищев), «спрямованості» (Божович Л.І.), «особистісного смислу» (А.М. Леонтьєв), теорії настанови Д.Н. Узнадзе для соціальної психології. Багаторівневий характер настановчої регуляції психіки й соціальної поведінки. Диспозиція як фіксована соціальна орієнтація особистості щодо ситуацій, об'єктів і цінностей. Диспозиційна концепція регуляції соціальної поведінки особистості (В. Ядов). Традиції дослідження соціальних настанов у західній психології. Визначення атитюда, характеристика його функцій і структури. Методи виміру атитюдів. Перевірка зв'язку лабораторних досліджень атитюдів з реальною поведінкою (експеримент Лап'єра). Закономірності формування й зміни соціальних настанов. Асимілятивна й контрастна зміна свідомості під впливом настанов. Механізми формування соціальних настанов. Проблема зміни соціальних настанов у дослідженнях закордонних соціальних психологів біхевіористської та когнітивістської орієнтації (Ховланд, Ньюком, Хайдер, Фестингер, Осгуд, Таненбаум). Дослідження закономірностей зміни соціальних настанов у школі К. Левіна. Механізм зміни соціальних

настанов під впливом окремих учинків. Практичне значення проблеми зміни соціальних настанов.

5. Рольова поведінка особистості.

Кількість годин:

лекцій –1, практичних занять – 1, самостійної роботи – 6

Опис теми: Соціальний статус особистості.

Соціальна роль як шаблон, модель поведінки (Дж. Мід, Т. Ньюком). Нормативність рольової поведінки. Поняття «стилю виконання ролі». Співвідношення факторів мінливості й спадкоємності соціальної поведінки. Суперечливий характер співвідношення процесів соціалізації й індивідуалізації. Небезпека деіндивідуалізації особистості як наслідку надмірної адаптації до культури. Експерименти Зімбардо й Мілгрема. Провідне значення особистісного компонента в системі «роль – особистість». Соціальні очікування і їхній вплив на особистість. Закордонні дослідження експектацій (Розенталь і Джекобсон; Брофі й Гуд). Теоретичний аналіз і пояснення суперечливих даних, що належать до «ефекту Пігмаліона» (Харгрівс).

6. Проблема соціальної ідентичності особистості.

Кількість годин:

лекцій –1, практичних занять – 1, самостійної роботи – 6

Опис теми: Я-концепція особистості як єдність соціальної та персоціальної ідентичностей. Специфіка розуміння „Я” в соціальній психології. Проблематика стабільності та мінливості „Я”. Проблематика „Я” згідно з підходами постмодернізму у соціальній психології (соціальний конструкціонізм К. Гергена, європейські теорії Г. Теджфела та Дж. Тернера, Р. Харре). Структурні компоненти Я-концепції. Тенденція до розгляду традиційного „Я” як процесу та результату самоствердження (Я-нарратив) у ґратах соціальних взаємовідносин (К. Герген, Р. Харре). Проблема «множинної ідентичності». Концепція можливої соціальної ідентичності М. Синнирелли. Поняття диференційованості ідентичності. Криза ідентичності та цінностей в умовах соціальних змін.

Змістовий модуль 2. Соціально-психологічні закономірності спілкування.

7. Спілкування як соціально-психологічна проблема.

Кількість годин:

лекцій –1, практичних занять – 1, самостійної роботи – 5

Опис теми: Спілкування як логічний центр сучасної психології. Дослідження спілкування в різних системах наукового знання. Специфіка соціально-психологічного підходу до спілкування. Проблема співвідношення спілкування й діяльності та її дискусійний характер. Функції спілкування. Структура процесу спілкування. Єдність комунікативного, інтерактивного й перцептивного компонентів спілкування.

8. Спілкування як комунікативний процес.

Кількість годин:

лекцій –2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 5

Опис теми: Аналіз комунікативного процесу та його компонентів.

Комунікативні бар'єри в спілкуванні як механізм контрсугестії.

Запобігання й заперечення авторитету як захист від джерела комунікативного впливу; нерозуміння як захист від змісту повідомлення. Характеристика різних рівнів нерозуміння. Зовнішні й внутрішні бар'єри комунікації. Ефективність комунікації як наслідок спільних зусиль учасників процесу.

Характеристика шляхів і конкретних прийомів подолання комунікативних бар'єрів.

9. Спілкування як інтерактивний процес.

Кількість годин:

лекцій –1, практичних занять – 1, самостійної роботи – 5

Опис теми: Проблема взаємодії людей у соціальній психології. Види інтеракцій. Інтерпретація експериментальних ситуацій «торгу» у біхевіористськи орієнтованій соціальній психології. Теорія «діадичної взаємодії» Тібо і Келлі. Використання Тібо і Келлі математичного апарата теорії ігор для аналізу стратегії партнерів («дилема в'язня»). Теорія «соціального обміну» Хоманса. Проблема інтеракцій у «символічному інтеракціонізмі». Транзактний аналіз спілкування (Перлз, Берн). Класифікація й характеристика соціальних ситуацій взаємодії. Стиль спілкування як основа побудови й розуміння соціальних ситуацій. Соціально-психологічні закономірності поведінки, «що допомагає». Ситуативні, особистісні й гендерні детермінанти альтруїзму.

10. Спілкування як процес соціальної (міжособистісної) перцепції.

Кількість годин:

лекцій –2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 6

Опис теми: Поняття «соціальна перцепція». Взаємне сприйняття й пізнання партнерів по спілкуванню як основа встановлення взаєморозуміння. Типові схеми формування першого враження про іншу людину й ознаки їх включення. Стереотипізація як механізм соціальної перцепції. Помилки й ефекти соціальної перцепції. Механізми міжособистісного сприйняття (ідентифікація, соціально-психологічна рефлексія, емпатія).

Явище «каузальної атрибуції» як інтерпретації причин поведінки іншої людини. Структура атрибутивного процесу. Види й форми атрибуції. Теоретичні моделі каузальної атрибуції в західній соціальній психології (Хайдер, Джоунс і Девіс, Келлі). Класифікація й аналіз помилок каузальної атрибуції.

Явище міжособистісної атракції як емоційного аспекту міжособистісного сприйняття. Основні напрямки в дослідженні атракції в соціальній психології. Симпатія, дружба, кохання як різні рівні (форми) атракції. Психологічні закономірності виникнення симпатії.

Змістовний модуль 3. Соціальна психологія груп. Застосування соціально-психологічних знань у різних сферах соціальної практики.

11. Проблема групи в соціальній психології.

Кількість годин:

лекцій –2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 6

Опис теми: Поняття соціальної групи. Класифікація соціальних груп. Поняття малої групи. Класифікація й істотні ознаки малих груп. Традиції в соціологічному й соціально-психологічному дослідженні малих груп західними й радянськими психологами. Соціометричний (Морено) і соціологічний (Мейо) напрямки; школа «групової динаміки» К. Левіна; психоаналітичний напрямок (теорії груп Бенніса, Шепарда, Шутца);

інтеракціоністський напрямок; школа В.А. Петровського (стратометрична теорія групової активності).

Розвиток малої групи. Механізми групоутворення й групової динаміки. Розвиток групи за моделю Стенфорда, Роарка. Дослідження закономірностей формування групи високого рівня розвитку (колективу) у радянській соціальній психології.

12. Соціально-психологічні характеристики малої групи.

Кількість годин:

лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 6

Опис теми: Феномен групового тиску на особистість. Визначення понять конформізму, конформності й конформної поведінки. Експерименти Аша, Креча, Крачфілда, Шерифа по вивченню групового тиску на особистість. Аналіз причин виникнення феномена. Недостатність його негативної оцінки. Трагування конформізму в школі А. В. Петровського. Соціально-психологічний аналіз впливу групової меншості на особистість.

Феномен групової згуртованості й багатозначність його трактування в соціальній психології. Згуртованість як міжособистісна атракція й результат частоти взаємодії членів групи (Морено; Лотт; Н'юком та ін.). Згуртованість як результат мотивації групового членства (Картрайт). Згуртованість як ціннісно-орієнтаційна єдність групи (А.В. Петровський і його співробітники).

Співвідношення ступеня згуртованості групи й продуктивності її діяльності. Феномен «огруплення мислення» та його оцінка.

Прийняття групового рішення як системна характеристика малої групи. Фактори, що впливають на механізми формування групової дискусії в прийнятті групової думки й на процес ухвалення рішення групою. Роль групової дискусії в ухваленні групового рішення (К. Левін). Феномен соціальної фасилітації й характеристика ефектів присутності інших в індивідуальній діяльності. Співвідношення якості групового й індивідуального рішення. Явище поляризації групи. Феномен зсуву ризику і його роль у поясненні природи групового рішення.

13. Соціально-психологічні особливості великих соціальних груп.

Кількість годин:

лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 6

Опис теми: Класифікація великих соціальних груп. Структура явищ суспільної (колективної) психології. Тісний зв'язок соціальної психології й соціології в дослідженні суспільної думки й суспільного настрою як найважливіших характеристик масових соціальних процесів і рухів. Соціально-психологічні особливості юрби.

Класифікація видів юрби. Процес формування юрби. Психологічні механізми виникнення юрби. Можливість свідомого контролю її поведінки. Психоаналітичне трактування психології мас (З. Фрейд). Паніка як соціально-психологічний феномен. Фактори, що сприяють виникненню й розвитку паніки. Процес наростання панічного стану групи. Можливість свідомого запобігання паніки.

Коротка характеристика етнічних груп. Поняття архетипності й ментальності етнічної групи. Неофрейдистські концепції культур-антропології (М. Мід, А. Кардінер). Поняття «базової особистості».

14. Соціальна психологія і соціальна практика.

Кількість годин:

лекцій – 2, практичних занять – 2, самостійної роботи – 6

Опис теми: Поняття, рівні, причини та механізми виникнення соціальної напруги. Характеристика конфліктів. Генеза та механізми вирішення соціальних конфліктів. Соціальний контроль та керування конфліктами.

Поширеність агресії та її види. Психологічні теорії агресії. Ситуативні чинники, що провокують на агресивні дії (біль, атакуюча поведінка, спека, тіснява). Природа та різновиди упереджень. Соціальні джерела упереджень. Соціальна нерівність як причина упереджень. Релігія та упередження. Деструктивні групи та упередження. Вплив дискримінації на особистість людини. Теорія особистісних конструктів Дж. Келлі: упереджений, стереотипний та передбачувальний типи особистості. Способи спрощеного мислення: категоризація. Ефект однорідності чужої групи. Проблеми подолання упереджень.

Застосування прикладних соціально-психологічних досліджень міжгрупової взаємодії в окремих галузях практики: у сфері масових комунікацій, психології впливу, зв'язків з громадськістю, реклами. Практика регулювання соціальних взаємодій у галузі теле- та інфокомунікацій. Критичні й конфліктні ситуації у професійній сфері діяльності, механізми їх виникнення. Психологічне забезпечення соціального управління, соціально-психологічна діагностика, корекція і профілактика.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

- Аналітичні навички;
- Взаємодія з людьми;
- Екологічна грамотність і здорове життя;
- Здатність до навчання;
- Здатність логічно обґрунтовувати позицію;
- Знаходити вихід з складних ситуацій;
- Ініціативність;
- Комплексне рішення проблем;
- Оцінювати ризики та приймати рішення;
- Працелюбність;
- Уміння вчитися впродовж життя;
- Управлінські якості.

Форми та методи навчання

Форми навчання: традиційні лекції та практичні заняття, дуальні заняття із залученням практиків.

Методи навчання: Інтерактивні лекційні заняття з елементами діалогу; доповідь та співдоповідь проблемно-пошукові ситуації; кейси, імітаційні ситуації.

Технології викладання: тренінги, рольові ігри, аналіз конкретних ситуацій, обговорення, презентації, міні-лекції, ситуаційні дослідження, навчання на основі досвіду та інші.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

мультимедіа-, проекційна апаратура (проектори, екрани, смартдошки тощо), комп'ютери, інтернет мережі, бібліотечні фонди, законодавча база України у

відкритому доступі.

В якості навчальної платформи застосовується відкрита (Open Source) система управління навчанням Moodle, а також навчально-наукова

лабораторія інновацій в публічному управлінні. Для оформлення звітів з практичних занять рекомендовано застосовувати в навчальних цілях здобувачами пакет програмного забезпечення MSOffice.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання

На семінарських заняттях контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в усній формі.

За роботу на семінарських заняттях можна набрати 60 б.

Контроль самостійної роботи проводиться за допомогою захисту звіту. Захист відбувається у терміни, спільно обумовлені студентом і викладачем.

Засвоєння матеріалу 3 змістових модулів перевіряється письмово, розв'язанням тестових завдань. Модульний контроль знань проводиться в системі Moodle. Максимальний бал за написання модульних контролів: МК1 (**20 балів**) та МК2 (**20 балів**). Всього – 40б.

Якщо здобувач успішно написав 2 модульні контролі і має високий бал за поточне оцінювання, то він отримує залік автоматично. У разі не написання модульних контролів або ж отримання низьких балів за них, то здобувач складає письмовий залік у тестовій формі через ННЦНО НУВГП. У таких випадках результати модулів скасовуються.

Модульний контроль проходить у формі тестування. У тесті 30 запитань різної складності: рівень 1 – 20 запитань по 0,6 бала (12 балів), рівень 2 – 4 запитання по 1,5 бали (6 балів), рівень 3 – 1 запитання по 2 бали (2 бали). Усього – 20 балів.

З навчальної дисципліни також передбачено отримання додаткових балів:

1. Участь з доповіддю за тематикою навчальної дисципліни на конференції – до 10 балів.
2. Написання статті в збірник наукових праць – до 10 балів.

Загальна оцінка з навчальної дисципліни розраховується як арифметична сума набраних балів (не більше 100 балів) за всі види навчальних та додаткових завдань.

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

Рекомендована література

Основна література

1. Ануфрієва Н.М, Єрмакова Н.О., Зелінська Т.М. Соціальна психологія. К.: Каравелла. 2023
2. Волянська О. В., Ніколаєвська А. М. Соціальна психологія: Навчальний посібник. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. 160 с.
3. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія: Підручник: У 2 кн. К.: Либідь, 2004.
4. Основи соціальної психології : підручник / П. П. Горностай, М. М.
5. Поліщук В.М. Соціальна психологія (навчальний посібник). К.: 2023. 217 с.

6. Слюсаревський, В. О. Татенко, Т. М. Титаренко, Н. В. Хазратова та ін. (Київ : Талком, 2018). 580 с.
7. Соціальна психологія (навчальний посібник) / Л. Б. Орбан-Лембрик. Навчальний посібник з соціальної психології.
8. Соціальна психологія : підручник / А. Б. Коваленко, М. Н. Корнєв. (Київ : Геопринт, 2006)
9. Соціальна психологія : підручник / В. В. Москаленко. Вид. 2-ге, виправлене та доповнене. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2008. 688 с.

Додаткова література

1. Варій М. Й. Соціальна психіка нації. Львів: СПОЛОМ, 2002. 184 с.
2. Волянська О. В., Коробкіна Т.В., Ніколаєвська А. М. Соціальна психологія: Навчальний посібник. 3-є видання, доповнене Харків: ХНУРЕ, 2012. 220 с.
3. Ставицький О.О. Вплив політичної свідомості молодшої людини на її самоставлення. / О.О. Ставицький // Психологічні перспективи. Випуск 9., Луцьк, 2007. С.72 – 76.
4. Сучасний політик. Практичний посібник політичного діяча. Рівне, Принт-хаус, 2010. 160 с. (в співавторстві).
5. Ставицький О.О. Інтollerантність як основний прояв гандикапізму. Наукові записки. Серія „Психологія і педагогіка”. –Острог: Видавництво Національного університету „Острозька академія”. 2011. Вип. 18. С. 230 – 239.
6. . Ставицький О. О. Соціальна роль, нозологія інвалідності та прояв гандикапізму. Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами: збірник наукових праць. Київ.: Університет „Україна”, 2012 № 9 (11). С. 215 – 225.
7. Ставицький О.О. Специфічні особливості ставлення суспільства до інвалідизованих. Вісник Національного університету оборони України. Зб-к наук. Праць. К.: НУОУ, 2012. Вип. 3 (28). 315 с. С. 286 – 291.
8. Ставицький О.О. Соціально-психологічні фактори формування гандикапності. / О.О. Ставицький // Освіта регіону. Політологія. Психологія. Комунікації. № 2. Університет «Україна». Київ, 2012. С. 318 – 322.
9. Конспектування лекцій та першоджерел з психології : навчально-методичний посібник для студентів усіх спеціальностей денної та заочної форм навчання / упорядник О. О. Ставицький. Рівне : ПроПрінт, 2015. 28 с.
10. Ставицький О. О. Особливості сприйняття інвалідизованими ставлення соціуму до себе / О. О. Ставицький // Психологічні перспективи. Випуск 25. – Луцьк: Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2015 С. 207–217.
11. Ставицький О. О. Емпіричний аналіз агресивних поведінкових проявів у студентському середовищі / О. О. Ставицький, А. В. Сайідова // Науковий вісник Херсонського державного університету. Вип. 5 / 2016. Т.1 Херсон : Херсонський державний університет, 2016. С. 164 – 168. (Серія: Психологічні науки).
12. . Ставицький О. О. Вплив соціально-психологічних умов сучасності на самовизначення особистості підлітків / О. О. Ставицький, Гіль Т. А. // Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ : збірник наукових праць. № 2 (18). – Рівне : РВЦ МЕРУ ім. акад. С. Дем’янчука, 2017. С. 162–168.
13. Ставицький О.О., Ставицька О.Г. Психологічний аналіз соціальної установки до інвалідизованих людей в демографічній площині / О.О. Ставицький, О.Г. Ставицька //

Психологія: реальність і перспективи: збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету. Вип. 10 / упоряд.: Р.В. Павелків, Н.В. Корчакова; ред.. кол. : Р.В. Павелків, В.І. Безлюдна, Н.В. Корчакова. Рівне : РДГУ, 2018. С. 140-145.

14. Ставицький О.О., Цимбалюк В.І. Соціальна девіація та віктимність: психолого-юридичний аспект. – Львів: «Новий Світ-2000», 2019. 214 с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Наукова бібліотека НУВГП – м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75. URL: <https://nuwm.edu.ua/telefonnyi-dovidnyk/item/biblioteka>
2. Освіта.UA: Освіта в Україні та за кордоном / [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://osvita.ua/>
3. Вища освіта / [Електронний ресурс] Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/
4. Наукометричні бази НУВГП <https://lib.nuwm.edu.ua/index.php/korisni-posilannya/naukometrychni-bazy>
5. Обласна наукова бібліотека (м.Рівне, майдан Короленка, 6 / [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.lib.rv.ua/>
6. Психологічний сайт http URL: <http://psy.piter.com/>
7. Рівненська централізована бібліотечна система (м.Рівне, вул. Київська,44)/ [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.cbc.rv.ua>.
8. Стандарт вищої освіти зі спеціальності 053 «Психологія» https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/64410/

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <https://ep3.nuwm.edu.ua/30369/> .

Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezalezhnogo-otsiniuvannia-znan/dokumenti>.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного Положення про неформальну освіту <http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/>.

Також здобувачі вищої освіти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опановувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися «Кодексу честі студентів»
<https://ep3.nuwm.edu.ua/4917/>.

Перевірку навчальних завдань неупереджено здійснює викладач. Усі навчальні завдання повинні бути виконані власноручно здобувачем вищої освіти, у разі виявлення однакових робіт, здобувач освіти не отримує бали і повинен виконати завдання повторно.

В аудиторії здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не допущення до захисту роботи та ін.

Вимоги дотримання академічної доброчесності регламентуються Положенням про академічну доброчесність в Національному університеті водного господарства та природокористування (<https://ep3.nuwm.edu.ua/25004/>).

Перелік рекомендованих видів академічної відповідальності за конкретні порушення академічної доброчесності для здобувачів вищої освіти НУВГП наведено у додатку до Положення про академічну доброчесність в Національному університеті водного господарства та природокористування.

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Якщо є довідка про хворобу чи іншу поважну причину то студенту не потрібно відпрацьовувати пропущене заняття.

Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

При об'єктивних причинах пропуску занять, студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал за вищенаведеним посиланням на розміщення навчальної дисципліни на платформі MOODLE.

Лектор Ставицький Олег Олексійович,

доктор психологічних наук, професор

Автор
Професор СД

Олег СТАВИЦЬКИЙ

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №1554
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 3FAA9288358EC003040000009B6C3700C8C2C100